

Zie mij (niet)

NINA PLANTEFÈVE-CASTRYCK / FLOWINGMOVES

Wie ben je als niemand kijkt?

Bas Blaasse
Gezien op 09 november 2026
Corso, Antwerpen

Een grote, blauwe lappendeken met een enorm oog: de tieners in ‘Zie mij (niet)’ van Nina Plantefève-Castryck dansen voortdurend tegen een mooie, imposante en dwingende achtergrond: de blik van de ander. De groep danst, speelt, vertelt en maakt muziek. Ze wijzen naar elkaar, duwen elkaar weg, zoeken contact. Een voorstelling over een zeer universeel thema: we willen allemaal gezien worden, maar niet allemaal op dezelfde manier. Dat geldt misschien nog meer voor deze generatie.

11 NOVEMBER 2026

Achter mij rommelt nog iemand met een zaklamp, terwijl de lichten al doven. Het hoort bij de voorstelling. Een stem vraagt aan ons in de zaal of we hem kunnen zien. “Nee”, roept de zaal. Zijn zaklamp schijnt over de stoelen, in onze gezichten: we worden verblind, zoals een podiumkunstenaar dat gewend is. Daarna draait hij de zaklamp en richt die op zichzelf: “En nu?”, vraagt hij. “Ja”, roept de zaal. “Zeker?”, vraagt hij.

Die interactie met het publiek blijft hij, al afdalend over de trappen richting het podium, herhalen. Totdat hij, met een emmer, het podium betreedt en vooraan gaat staan. Hij zegt het publiek gedag. We, de zaal en hij, hebben contact. Zo voelt het, en hij neemt mij gelijk voor zich in. Uit zijn emmer haalt hij allerlei objecten, pannen en potjes, die hij op een plank neerzet: een geïmproviseerd drumstel. De show kan beginnen.

We willen allemaal gezien worden

‘Zie mij (niet)’ is een voorstelling met een tiental tieners die dansen, rondbewegen, muziek maken en zo nu en dan het woord nemen. Flowingmoves, de werking achter de voorstelling onder leiding van Plantefève-Castryck, zelf professionele danseres bij verschillende gezelschappen, maakt voorstellingen met kinderen voor kinderen. Ze maken professionele dans- en theatervoorstellingen, waarin de kinderen zelf een stem hebben.

De kinderen, 10 tot 16 jaar, dansen op elektronische muziek die aanstekelijk is en zin geeft om te bewegen. Achteraan het podium hangt een prachtig, groot decorstuk, ontworpen door scenograaf Elke Gijsemans: een grote wand, bestaande uit een groot aantal losse, blauwe lappen stof, die dienstdoet als theatergordijn en de volledige achterkant van het podium vult. De kinderen komen door de wand het podium op.

“We willen allemaal gezien worden maar niet allemaal op dezelfde manier."

Midden op deze blauwe lappendeken prijkt een enorm oog: als het oog van Big Brother, of als de verbeelding van alle andere ogen die altijd naar je kijken. “We willen allemaal gezien worden”, zegt een van de kinderen aan het begin, “maar niet allemaal op dezelfde manier: soms willen we aandacht, soms zoeken we een plek waar niemand ons ziet.”

Wat betekent het om gezien te worden, en te willen worden? En betekent dat hetzelfde voor iedereen? Onze wensen verschillen onderling, net als onze karakters, maar nog belangrijker is dat je soms het ene wilt en soms het andere, of zelfs tegenstrijdige verlangens tegelijkertijd ervaart. Hoe verzoen je die? Hoe geef je die een plek?

Zulke vragen en die uiteenlopende verlangens zijn vermoedelijk voor veel kinderen én volwassenen erg herkenbaar. Ook de manier waarop de kinderen die op uiteenlopende wijzen uitbeelden, in de choreografie van Plantefève-Castryck, is dikwijls herkenbaar. Spannend is dat die herkenbaarheid soms vrij letterlijk en soms minder letterlijk is: soms zit die in de subtiele, eigenzinnige dans en bewegingen en het onderlinge contact, en soms in de aankleding en het decor.

Uiteenlopende beelden voor uiteenlopende verlangens
Jezelf verbergen achter de handen van anderen. Je handen voor je eigen ogen slaan. Een emmer op je hoofd zetten, waarop staat ‘ik ben hier’. Wijzen naar de ander, wijzen naar jezelf. In het middelpunt van een groep willen staan, of jezelf juist verbergen en je laten opgaan in de massa. Er wordt verteld, geroepen, zelfs geschreeuwd. Er is soms sprake van groepsdruk, soms wordt er gezamenlijk gedanst. Sommige bewegingen doen denken aan de abstracte taal van moderne dans. Ze springen in elkaars armen en vangen elkaar op. Maar er wordt ook tikkertje gespeeld en verstoppertje.

Je kunt de blik van anderen en al die verwachtingen nooit helemaal van je afschudden.

Een mooie scène is wanneer een van de performers wordt ingepakt in plastic en tape, als een cadeautje, of als een verstikkend keurslijf. Even later scheurt ze het pak met veel energie weer van zich af, of probeert ze dat, maar het lukt slechts gedeeltelijk. Ik lees er verwachtingen in, externe druk. Alsof je de blik van anderen en al die verwachtingen, van je ouders, van je vrienden, van je familie, later wellicht van je eigen kinderen, nooit helemaal van je af kunt schudden.

Een ander mooi moment is wanneer een van de kinderen in het Frans begint te praten en een ander kind dat voor ons vertaalt. Ze zegt dat ze gewoon alleen wil

zijn, en vraagt zich af waarom er niemand is die naar haar luistert. Ze had toch nee gezegd? De vertaling zorgt ervoor dat haar wensen, maar ook haar frustraties, door iemand anders worden overgebracht, via een andere stem en taal. Soms heb je een omweg of iemand anders nodig om gehoord te worden, als een bemiddelaar.

Wie niet weg is, is gezien

Al die vragen, blikken en verlangens, zo herkenbaar, liggen aan de basis van de voorstelling. De kinderen geven er op allerlei manieren uitdrukking aan. Het gaat over begrepen willen worden, contact zoeken, alleen willen zijn, hoop. Maar het gaat ook op een andere manier over wat zien en gezien worden eigenlijk betekent, letterlijk. Want zien, luisteren, horen, het zijn allemaal zaken die gaan over prikkels, over zintuigen. En we kijken en horen de hele dag, zoals een van de kinderen aan het begin ons meedeelt.

"Ik wil maar één ding: dat alles stil wordt."

“Ik wil graag meer ruimte voor alles wat ik voel,” zegt iemand op een gegeven moment. “Mijn brein is een vol brein,” horen en lezen we. “Er zitten altijd allemaal mensen in m’n hoofd, ik ben nooit alleen”, en “ik wil maar één ding: dat alles stil wordt.”

Zulke uitspraken horen, doet een volwassene een beetje sidderen. Ik dacht dat wíj daar, scrollend van afspraak naar afspraak, last van hadden. Maar zíj, op die leeftijd? Was ik daar, toen ik hun leeftijd had, ook mee bezig? Met die overdaad aan prikkels? Ik hing bij vrienden op de bank, hing rond op het voetbalveld en was thuis vooral muziek aan het downloaden en aan het MSN’en. Genoeg miserie en sociale ongemakken die bij opgroeien komen kijken. Maar geen smartphones. Geen permanente schermen in mijn handpalm.

‘Zie mij (niet)’ vertelt en verbeeldt op meerdere manieren wat het betekent voor kinderen, maar eigenlijk voor iedereen, om mee te (moeten) doen aan een sociaal leven. Dat is niet makkelijk en is niet hetzelfde als tien, twintig, dertig jaar geleden. De vragen, die zijn echter behoorlijk universeel. Wie ben je in de ogen van anderen? Wie ben je, als niemand kijkt?